

Informatiefolder

Startende Stamboekgeitenhouders

Een stamboekgeit en dan?

Wij willen u via deze weg een handleiding geven voor als u wilt starten met het houden van stamboekgeiten van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG).

De NOG beheert namens de aangesloten regionale geitenfokverenigingen alle officiële stamboekgegevens in Nederland. Zij voeren samen de erkenning van de volgende vijf geitenstamboekrassen:

- de Nederlandse Witte geit → [fokcommissie Wit](#)
- de Nederlandse Bonte geit → [fokcommissie Bont](#)
- de Nederlandse Toggenburger geit → [fokcommissie Toggenburger](#)
- de Nederlandse Nubische geit → [fokcommissie Nubisch](#)
- de Nederlandse Boergeit → [fokcommissie Boergeit](#)

Daarnaast wordt er een register bijgehouden voor de Nederlandse Melkgeit. Ook van andere geitenrassen kan de afstamming door de NOG worden geregistreerd. Vraagt u hiervoor gerust eens naar de mogelijkheden.

Het is belangrijk te weten dat wanneer u voor één van deze geitenrassen kiest, u direct een bijdrage levert aan de instandhouding van dat geitenras.

Waarmee begint u als u geiten wilt gaan houden?

Naast alle praktische zaken als verzorging, voeding en huisvesting van uw nieuwe geiten is het van belang het volgende wettelijk bepaalde te weten. Als allereerste is het namelijk van belang dat u in het bezit bent van een Uniek Bedrijfsnummer (UBN). Dit nummer maakt duidelijk op welke locatie de geiten worden gehouden en van wie ze zijn.

Een UBN kunt u [aanvragen bij de overheid](#). Dat kan soms wel even wat tijd in beslag nemen. Zonder een UBN mag men in Nederland geen geiten houden.

Ook dienen alle dieren die ouder zijn dan zes maanden, te zijn gemerkt met een uniek levensnummer. Als een dier eerder de locatie verlaat, moet het merk worden aangebracht voordat het weg gaat. Het levensnummer moet zijn aangebracht door middel van een van de volgende methoden:

- twee groene oormerken, waarvan één is voorzien van een elektronisch uitleesbare chip;
- een grijs oormerk of een tatoeage (in het oor) in combinatie met een maagbolus met daarin een elektronisch uitleesbare chip.

Let hierop bij de aankoop van dieren.

Op het moment dat u een dier aankoopt, verkoopt, verplaatst of er gaat er onverhoopt één dood, dan maakt u hiervan melding in de centrale el&R-database van de overheid.

Let op: dit staat los van de stamboekadministratie van de NOG, daar doet u apart melding!

Meer informatie over het UBN, el&R en het merken van dieren vindt u op de site van de overheid: www.rvo.nl.

Als één van uw dieren doodgaat, bent u verplicht het te laten ophalen door Rendac. Zie voor meer informatie hierover: www.rendac.nl.

Wat doet u als u stamboekgeiten wilt houden en fokken?

Lid worden van een vereniging

Om uw dieren in het stamboek te houden en om stamboekdieren te fokken, wordt u lid bij één van de geitenfokverenigingen in Nederland die lid zijn van de NOG. U meldt zich naar keus aan bij een van de verenigingen, die u kunt vinden op de site van de NOG onder [‘Algemeen – Afdelingen’](#).

Na aanmelding bij een vereniging bent u lid en ontvangt u ook een lidmaatschapsnummer van de NOG. Daarmee kunt u direct gebruik maken van alle voorzieningen die de NOG en de vereniging aanbieden.

Ook wordt u automatisch lid van de fokgroep van het ras van de geiten die u bezit. Dit kunnen meerdere fokgroepen zijn, als u meerdere rassen bezit. Met dit lidmaatschap heeft u directe inspraak tijdens de fokgroepvergaderingen, waarin diverse fokkerizaken van het ras aan de orde komen. Via deze vergaderingen kunnen voorstellen gedaan worden aan de NOG, bijvoorbeeld om foktechnische aanpassingen in het fokreglement te doen. U heeft dus als lid ook rechtstreeks medezeggenschap in de gang van zaken omtrent de fokkerij en instandhouding van het ras dat u bezit.

Zodra u lid bent van de vereniging naar uw keuze, worden uw geiten bij het stamboeksecretariaat aangemeld. Vaak wordt het aanmelden van uw dieren samen met u of voor u gedaan door de vereniging of vorige eigenaar. U ontvangt dan na enkele dagen de afstammingsbewijzen van uw dieren. Nu zijn uw dieren bekend bij het stamboek.

Let op: dit betekent niet dat ze al direct volwaardig stamboekdieren zijn!

Uw dieren zijn pas volwaardig stamboekdieren als ze aan de eisen voldoen die worden omschreven in het fokreglement voor het betreffende geitenras. Alle fokreglementen zijn te vinden op de NOG-site onder [‘Informatie – Fokreglementen’](#).

Vraag vóór u dieren aanschaft gerust eens bij de geitenfokvereniging of er iemand is die u wegwijs kan maken in het fokreglement. Ook kunt u zich bij de vereniging uitleg laten geven over wat voor u van belang is bij de aanschaf van stamboekdieren. Want goed geïnformeerd geiten aanschaffen zorgt ervoor dat u zonder teleurstellingen van uw nieuwe geiten kunt gaan genieten.

Let op bij de aanschaf van een stamboek-geit

Niet iedere geit is direct een stamboekgeit. Let bij de aanschaf van een geit of geitenlam op het registratieformulier. Daarop staan onder meer de afstamming van het dier, het ras waartoe het behoort en de leeftijd. Een lam wordt bij de geboorte ingeschreven in het register en kan bij een beoordeling door een inspecteur op volwassen leeftijd worden opgenomen in het stamboek.

Let op bij de aanschaf van een stamboek-bok

Voor de aanschaf van een bok of een boklam gelden in principe dezelfde regels. Ook nu is het belangrijk dat het dier vergezeld wordt van een NOG-registratieformulier waarop ras, afstamming en leeftijd vermeld staan. Voor de raszuivere fokkerij is het belangrijk om fokdieren te kiezen die binnen hetzelfde ras geregistreerd staan. De lammeren hiervan zullen altijd binnen het ras geregistreerd worden.

Bij de aanschaf van dieren die niet zijn geregistreerd binnen het stamboek of het jongveeregister van de NOG is er een mogelijkheid om de dieren te laten registreren in het hulpstamboek als registergeit. Hiervoor is een stamboekinspectie nodig op volwassen leeftijd. Dit geldt alleen voor vrouwelijke dieren.

Contributie en dierafracht

Per jaar betaalt u een vaste contributie aan uw geitenfokvereniging. Daarnaast wordt er eens per jaar een bedrag per dier (dierafracht) in rekening gebracht voor de NOG. Dit bedrag wordt door de vereniging bij u geïnd en vervolgens afgedragen aan de NOG. Van die afdracht worden alle NOG-voorzieningen bekostigd, zoals stamboekadministratie, DNA-controle, promotie en scholing van de keurmeesters en inspecteurs.

De hoogte van de afdracht wordt in de Algemene Ledenvergadering van de NOG vastgesteld. Voor grootschalig gehouden dieren is er een aangepast tarief.

Om over na te denken voordat u stamboekdieren aanschaft

Het fokreglement

Als u kiest voor een stamboekgeitenras verbindt u zich aan de afspraken die fokkers van dit geitenras met elkaar maken in de fokgroepen. Al deze afspraken zijn gebundeld in het fokreglement, dat u – zoals hiervoor vermeld – kunt vinden op de site van de NOG.

U kunt natuurlijk ook contact opnemen met uw geitenfokvereniging om u wegwijs te maken.

Diergezondheidspreventieprogramma

Bij het aanschaffen van dieren zult u ook moeten nadenken over het feit dat de stamboekgeiten-populatie in Nederland in twee groepen houders is verdeeld.

Er zijn houders die deelnemen aan een gezondheidspreventieprogramma ten aanzien van Caprine Arthritis Encefalitis (CAE) en Caseous Lymfadenitis (CL) en een groep die dit niet doet.

De groep die deelneemt aan het preventieprogramma wordt Certificaatwaardig (CW) genoemd en de groep die dit niet doet Niet-Certificaatwaardig (NCW). Deze verdeling zorgt ervoor dat activiteiten, zoals raspresentaties en keuringen, per diergroep (CW of NCW) worden georganiseerd. Dit is nodig omdat CW-dieren niet in contact mogen komen met NCW-dieren.

Voor meer informatie over de gevolgen van deze verdeling voor de fokkerij en de overwegingen bij de aanschaf van dieren kunt u terecht bij uw vereniging. Meer informatie over het preventieprogramma kunt u vinden op www.gddiergezondheid.nl/schaapgeit.

Vakblad Geitenhouderij

Om op de hoogte te blijven van al het stamboek- en geitennieuws kunt u een abonnement afsluiten op het vakblad Geitenhouderij. U ontvangt als lid van de NOG een mooie korting op het abonnementsgeld. Zie voor meer informatie: www.vakbladgeitenhouderij.nl.

Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouderij

Het Platform KSG behartigt de belangen van alle aangesloten kleinschalige schapen- en geitenhouders in Nederland. Zie voor meer informatie over zaken die het platform behandelt: www.platform-ksg.nl

Diermeldingen als lid van de NOG

Elke vereniging heeft een regio-stamboeksecretaris bij de NOG, aan wie u alle mutaties in uw geitenbestand moet doorgeven, dat wil zeggen: aankoop, verkoop, geboorte en sterfte van dieren. De stamboeksecretaris zorgt ervoor dat alle gegevens correct blijven en dat waar nodig gerichte DNA-controles kunnen worden uitgevoerd. Voor een complete uitleg en de gegevens van de stamboeksecretaris onder wie u valt, informeert u bij uw vereniging of kijkt u op de NOG-site onder '[Algemeen – stamboeksecretarissen](#)'.

Let op: dit staat los van de overheidsmeldingen die u moet doen!

*Wij hopen dat wij u hiermee op weg hebben geholpen
naar een succesvolle stamboekfokkerij.*

*Mocht u nog vragen hebben stel ze gerust, we helpen u graag
samen NOG verder.*

